

MAGYAR KERTEK BÉCSBEN

HUNGARIAN GARDENS IN VIENNA

SZERZŐ:
JÁMBOR IMRE

LEKTOR:
M. SZILÁGYI KINGA

AZ EMBER ŐSIDŐK ÓTA ÉPÍT KERTEKET.

Az ókori perzsa kertek négyzet vagy téglalap alakú területen épültek, amelyet fallal vettek körül és a fal mentén fákkal kereteztek. A kert területét általában egymást merőlegesen keresztező, pontosan a négy égtáj irányában épített csatornák osztották négy szabályos részre. A kert közepén, a csatornák metsződésében, négyzet alakú, nagy vízmedence volt. A csatornák a birodalom négy folyóját, a négy kertrész, színpompás virágokkal és illatos fűszernövényekkel beültetve, a termékeny földet szimbolizálta. A két, egymást metsző szimmetriatengelyre szerkesztett alaprajz a kert közepén egy harmadik, függőleges tengelyt is feltételezett, ami az éggel kapcsolta össze a földi világot. Az ősi perzsa pairi-daeza szó kerített, lehatárolt külső teret, vagyis kertet jelent. Innen ered a 'Paradiese', azaz a paradicsom(kert) elnevezés, és a szimbolikus, transzcendens kerti struktúra, amit a keresztény és az iszlám kultúra is átvett és tovább örökölt.

Minden későbbi kor kertjei, a maiak is, valahol a pairi-daeza, az elveszett éden, a paradicsomkert utáni vágyból születtek, ahol az ember visszatalálhat az egykori, istenáldotta harmóniához a természettel, a világgal. Minden kert a természetről és az ember alkotó képzeletéről szól, ezért a végtelen és hatalmas táj mikrokozmosza,

amiben megszülettünk, felnövünk és megöregszünk.

Mócsényi Mihály kertjei is ilyen paradicsom-idézetek.

A Kertészeti Tanintézetben hallgatója volt Ormos Imre kertművészeti szakszemináriumának. Kerttervei tetszettek Ormosnak, és ezért 1941-ben meghívta majdani tanársegédnek „arra az esetre, ha túléljük ezt a háborút”. 1945-ben Mócsényi be is lépett a tanszékre, de ekkor már tudta, hogy fő tevékenysége, szakmai meggyőződéséből és saját elhatározásából, a tájrendezés diszciplinájának a létrehozása, kiművelése és az egyetemi oktatás, a tájépítész képzés fejlesztése lesz. E munkája mellett, vagy éppen azzal összhangban azonban kerteket is tervezett. Csaknem 100 megépült alkotása örzi keze munkáját itthon és külföldön.

A hazaiak közül a legismertebbek Budapesten a Feneketlen-tó körüli közpark, a Villányi úti ÉVM lakótelep lakókertjei, a margitszigeti Művész sétány, a Prométheusz park Szekszárdon, Komlón a bányász-lakótelep közkertje és közös használatú lakókertjei, Várpalotán közkertek és lakókertek, iskola- és óvodakert és saját, balatongyöröki kertje. Szakmai körökben mindegyik ismert, mindegyik mestermű és iskolapélda is egyben.

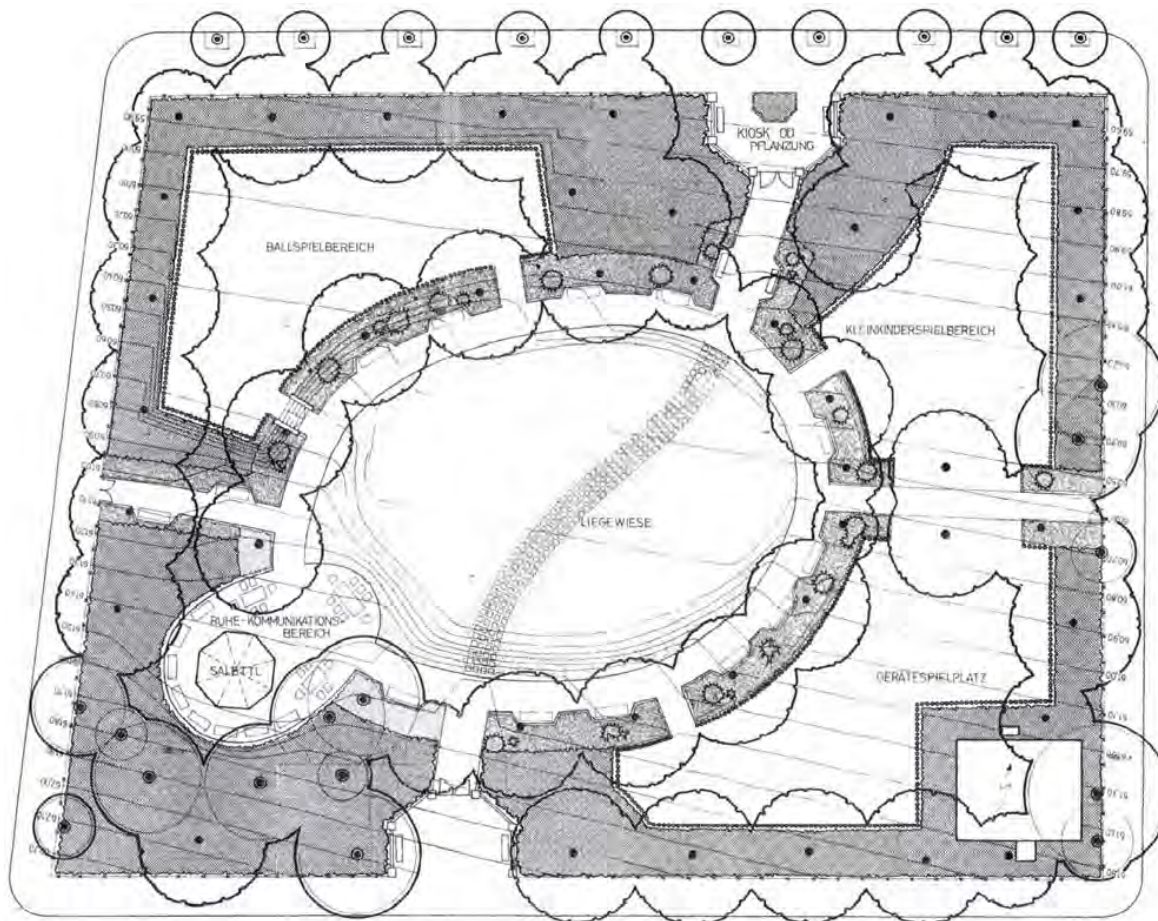
Külföldön a nemzetközi kertépítészeti kiállításokon épült Magyar kertek fémjelzik alkotói kvalitását, amelyekkel a kiállító nemzetek kertjei között minden esetben aranyérmes vagy ezüstérmes nyert: Hamburgban 1973-ban ezüst, Bécsben 1974-ben arany, Münchenben 1983-ban arany, Stuttgartban 1993-ban ezüstérmes. De bárhol is épültek azok, a magyar kertművészet jó hírét öregbítették, és egyben segítettek a hazai tájépítészeti európai kapcsolatainak erősítését.

Ennyi siker és alkotói elismerés akár elég is lenne egy kreatív és gazdag tervezői életmű kiteljesüléséhez. De Mócsényi Mihály nem pihent meg ezeken a babérokon. Az utóbbi húsz évben, azaz hetvenes-nyolcvanas éveiben is több kerttervet készített, amelyek közül talán itthon kevésbé ismertek a Bécsben megépült közkertjei, szám szerint négy alkotás. Ezek is magyar kertek, ha nem is kiállítási versenymunkák. Ezeket szeretném itt bemutatni, és megpróbálni felfedezni, megtalálni bennük az általános vonást, a lényegi karakter-jegyeket, a térkompozíció közös jellemzőit, amik fémjelzik a tervező szándékát, felfogását a térről, kerről és annak funkciójáról, használatáról és a kertet használó emberről.

A négy bécsi közkert különböző feltételek mellett és más-más adottságú területen létesült. Közös jellemzőjük a hasonló területnagyság és a közhasználat, illetve a közös használatú

1. ábra Bécs,
Barankapark-
Hellerwiese
(Belgradplatz).
Kertépítészeti előterv
Terv: MÖCSÉNYI
MIHÁLY, 1990.

BELGRADPLATZ

lakókerth-funkció. A négy közül az egyik időközben átépült, mert a területén mélygarázst építettek. Három kert azonban az eredeti tervek szerinti megformáltságban ma is látogatható.

BARANKAPARK-HELLERWIESE (BELGRADPLATZ)

A kert többszintes beépítésű lakóterületen, egy önálló tömb területén épült. Minden oldalán lakóutca, illetve egy gyűjtőút határolja. Szigetszerűen üszik a viszonylag sűrű, zárt és magas beépítésű lakóterületen. A kert területe kerekén 5000 m². Nevét a tömb területén egykor álló csokoládé- és cukorkagyár tulajdonosairól, Baranka Máriáról és a Heller testvérekről kapta.

A lényegében üres, csak néhány idős fával benőtt egykori gyárterület helyén lakóterületi közkert tervezésére a megbízást Mőcsényi Mihály 1990-ben kapta (1. ábra). Alig két évre rá megépült a kert. Az azóta eltelt idő, csaknem 20 év alatt a telepített növényzet megerősödött, és ma a kert az érett állapotát mutatja, csak néhány, időközben elhasznált játzóeszközt cseréltek közben újra.

A kert markáns, határozottan formált térszerkezetet mutat. Központi tere egy szabályos ellipszis formájú, sétaúttal keretezett, tágas, plasztikusan formált és áttekinthető gyepfelület, amelynek szabályos ritmusban telepített japán cseresznye (*Cerasus serrulata*) ültetés adja a tőrfalát. A lomkoronák mára összeértek

és határozott zárást adnak. A gyepes tisztást keretező sétaút külső ívén a közép magas cserje-háttér fülkéibe behúzódva sorakoznak a pihenőpadok, a fák ültetési ritmusának megfelelően. Az ovális gyepfelületen kiskockakő sétaút ad kettős ívű átvezetést és egyben összekapcsolja a közkert két főbejáratát egymással. Az út így az átmenő gyalogosforgalmat is szolgálja, de a látványértéke mellett fő szerepe annak megakadályozása, hogy a tágas gyepfelületet focipályának használhassák (2. kép).

2. kép A központi gyepfelület, az átvezető sétaúttal, japán cseresznyékkal határolva.

3. kép Esőházikó a Barankaparkban

4. kép A kisgyermekek játszóhelye, pergolával árnyékolva

5. kép Játszóhely, óriás mászókával

6. kép A labdázótér kapuja

7. kép A kettős funkciójú labdázóhely futball tere

8. kép Hátra húzott és ezért teret adó, hívogató zöld kapuzat, a kert főbejárata

9. kép Kerítés részlet

A központi kerti térhez, annak délnyugati szélén tojásdad alaprajzi formájú térburkolat csatlakozik, amelynek súlypontjában egy hatszög alaprajzú, faszervezetű, lemezfedésű és a gyepes középtér felé megnyitott esőház áll. Innen nyílik a legmélyebb, a kertet hosszában átfogó látvány (3. kép).

Az ovális séta- és pihenő-kertész a tér trapéz alakú alapterületén átlósan foglal helyet, ezzel a széleken szabálytalan alaprajzi formájú területrészek képződnek, amelyek térben lehatárolva más-más funkciónak adnak helyet. Az északkeleti sarokban, cserjeültetésekkel és alacsony fakerítéssel önállóan lehatárolva kisgyerekek játszóhelye található homokozóval, színes játszószerkekkel, a kísérő szülők részére

ülőhelyekkel és egy faszervezetű pergolával, amelyre trombitafolyondár (*Campsis radicans*) fut fel, illetve csak futna, ha erre képes lenne. Ezért több ponton a törzset az oszlophoz kötötték, de fent, a fekvő szerkezeti részekben már szétterül a lombzat, és néhány év után ez az egyetlen tő biztosan befedi majd az egész pergolát. A tér jól méretezett, arányos, a kép kedves, hívogató és egyfajta intimitással bír a sövények adta zárt-ságnak és a pergola keretező-árnyékoló hatásának köszönhetően (4. kép).

A kisgyermek szomszédságában a tizenévesek számára berendezett játszóhely található egy óriási, acélváz szerkezetű, sárgára festett, gumikötelekkel kombinált, térbeli poligont formáló mászókával. A játszószerkek környezete

mulcsborítást kapott. A kicsik és a nagyobbak területét kerítésekkel határolt keskeny út választja el egymástól, amely egyben a játszóhelyek bejáratainak megközelítését is szolgálja (5. kép).

Az északnyugati sarokban labdajátéktér kapott helyet. A szabálytalan alaprajzú, finom frakciójú köőrleménnyel burkolt felületet magas és erős, acélszerkezetű kerítés határolja minden oldalán. A ponthegesztéses technológiával előre gyártott acélrácszat még az itt várható erőhatásoknál jóval nagyobb igénybevételnek is jól megfelel, mégis áttört, könnyed szerkezet benyomását kelti. Különösen ötletes a bejárati kapu megoldása, ami zsilipszerű, a ki-be járást lehetővé teszi, de labda még nyitott kapunál sem juthat ki a területéről (6. kép). Akár

oroszlánokat is lehetne tartani ezen a területen, de az oroszlánerejű ifjak is nyugodtan kitombolhatják magukat itt, labdával, vagy labda nélkül.

A terület szabálytalan, ívelt háromszög-höz közelítő alaprajzi formája azonban igazán nem szerencsés, ha azon labdázó teret kell létesíteni. A tervezői megoldás végül rendkívül szellemesen és rafináltan átlépett ezen az alaprajzi szorításon és kettős hasznosítást adott a területnek. A keleti térszélén a kerítésrácsozatra rögzített kosárlabda-palánk kapott helyet, az erre merőlegesen fekvő déli térszélén pedig egy kisméretű futballkapu. Így a labdázó tér egyik fele kispályás, egykapus focira alkalmas, a másik felén a kosárra dobást lehet gyakorolni, vagy egykosaras kosárlabdát

lehet játszani. A két pálya pedig közepén átfedi egymást, az itt lévő burkolat mindkét játéktérhez tartozik. Ez még egyidejű használatnál is működik, lévén a két pálya tengelye egymásra merőleges, nincsenek frontális ütközések, számolni lehet a másik játék-tér játékosainak mozgásával is (7. kép).

A közkert bejárata is klasszikus, és minden részletében átgondolt megoldást kapott. A kertet falazott, vakolt, zárókővel fedett oszlopok közé illesztett acélszerkezetű kerítésmezőkkel épült kerítés határolja. A bejáratnál a kerítés törtvonalonban hátrahúzott, s így a gyalogjárda felületéhez kis, hívogató konkáv tér kapcsolódik. Maga a hátrahúzott bejárat is kiemelt hangsúlyt kapott az itt épített, acélszerkezetű kapuzattal, amelyre vadszőlő (*Parthenocissus inserta*) fut fel (8.

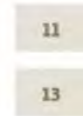
kép). Egy idő után itt is a szerkezetet rejtő zöld kapuzat jelenik majd meg. De maga a kerítés is szellemes megoldású és igényes megjelenésű. Arra is lehetőséget ad, hogy az útjában álló meglévő idős fákat óvatosan kikerülje (9. kép).

A koncepció egészére a teljes terület funkcionálisan jó kihasználása és a minél átfogóbb, nagyvonalú térképzés jellemző. Az egyes kerti funkciók, zavaró áthatások nélkül, közvetlen kapcsolódnak egymással, nincsenek leeső, hulladék felületek és terek. Ettől pedig maga a térkompozíciós megoldás is markáns, határozott megjelenésű. A ráció válik így, szinte direkt módon esztétikai kvalitássá.

10. ábra

Keplerplatz.
Növénytelepítési
konceptió.

TERV: MÖCSÉNYI
MIHÁLY

11. kép A templom
burkolt előterének
szegélyezése

12. kép Piros-fehér-
zöld kiültetés a
Keplerplatzon

13. kép
napozópadok a déli
oldalon

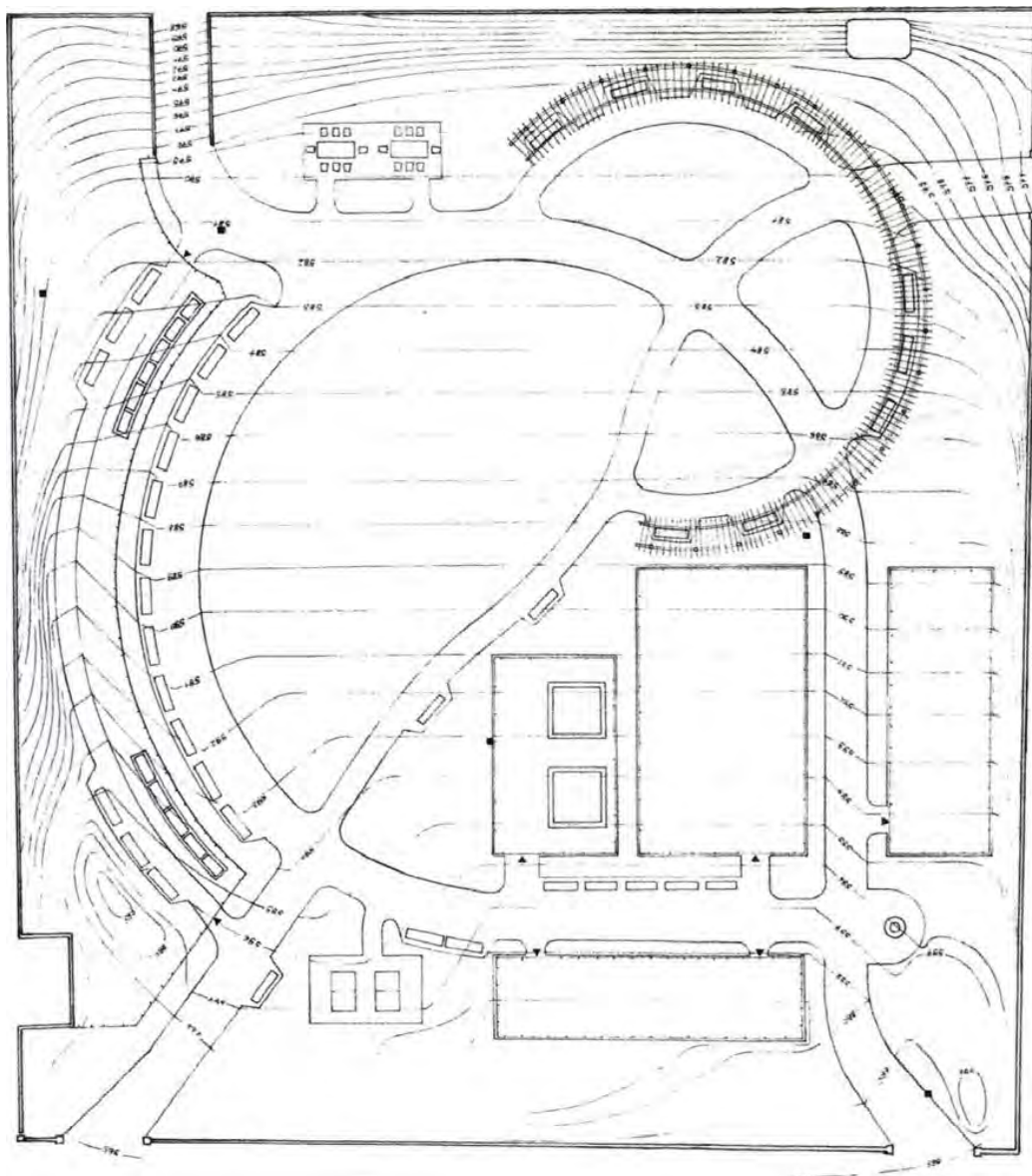
kitettségu felületeket ad napozópadok elhelyezésére (13. kép). A sétány tengelye a templom déli homlokzatával mintegy 30 fokos szöget zár be. A sétány és homlokzat mentén vezetett burkolat között tágas, tagolatlan gyepfelület helyezkedik el, aminek kiegyensúlyozó alaprajzi formája a burkolatok nagyvonalú lefeléséből is eredően szép és érdekes kontrasztot ad a térszöleken megjelenő évelő és virágzó cserje ültetvényekkel.

Az északi tér-rész keskenyebb, mint a déli, kerti funkciók elhelyezésére kevésbé alkalmas, s részben az épület tömegétől mélyárnyékolt. Itt is sétány vezet át a tömeges gyalogosforgalomra való tekintettel, amelyhez a két végén napozó-, pihenőterek kapcsolódnak. Az átvezető sétaút a terület középvo-

nalától kicsit északabbra kapott helyet, kerülve a mélyárnyékolt területsávot és a szimmetrikus kialakítást. Ezzel két, különböző szélességű és alaprajzi formájú hosszanti gyepfelület jelenik meg a téren, amelyen szórt elrendezésben fák állnak. A térszöleket itt is sövények keretezik, és nagyvonalú évelő-virágos cserje ültetések díszítik.

A terv rendkívül szellemesen oldja meg a templom által uralt és intenzív gyalogosforgalommal terhelt téren a megkívánt közkerti funkciók elhelyezését, és a téri adottságokból fakadó hátrányokat a nagyvonalú felületképzéssel és dekoratív növényültetésekkel ellensúlyozza.

PUCHSBAUMLATZ

A teljesen szabályos, négyzet alaprajzú tömb több mint fél hektár, 5704 m² nagyságú. Bécs belvárosának déli peremén, többszintes lakóépületekkel sűrűn, zárt-sorúan beépült településrészben található, ahol viszonylag nagy számban él török származású lakosság. A beépítetlen tömb területén néhány idős fa állt és a régi, leromlott kert maradványai.

A tervezési munka 1994-ben kezdődött (a tervező ekkor pont 75 éves), s az új közteret másfél évre rá át is adták a lakosoknak. A tervekből sajnos csak egy 1:200-as méretarányú szintvonalas tereprendezési tervlap volt fellelhető, de a kert lényegi szerkezete ezen is megjelenik (14. ábra).

Ennél a tervnél is a meghatározó a viszonylag nagy, egybefüggő és áttekinthető központi kerti pihenőtér, amely körül sétányok, és különböző funkciójú, más-más célra kialakított kertészek helyezkednek el.

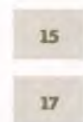
A kerti pihenőtér széles, központi gyepfelületén szórt elrendezésben néhány idős fa áll, ami látványértékén és árnyékoló szerepén túl azt is megakadályozza, hogy a pázsitfelületet a tizenévesek focizásra használják. A tervtől eltérően, utóbb még további fákat ültettek a területre, feleslegesen és a látványt is besűrítve.

A központi gyepfelületet a tér északi, nyugati és déli oldalán szabályos körívben a sétány szegélyezi, a tömb

méreteihez viszonyítva szinte óriási, 60 m sugarú, mintegy háromnegyed kört rajzolva a kerti képbe (15. kép). A gypet a keleti oldalon, enyhe, kettős íveléssel vezetett keskeny sétaút határolja, s ennek köszönhetően egy rendkívül szép, érzékeny befoglaló forma jön létre a kerti képben, amely az itt sétálók horizontjából is jól, de a térrel határos lakóépületek emeleti ablakaiból még határozottabban érvényesül.

A sétányt a külső íve mentén derékmagasságúra nyírt sövény szegélyezi. Ez ad háttérrel az ív mentén szabályos térközökkel elhelyezett háttámlás padoknak. Szellemes és praktikus megoldás, hogy a sétány és a határoló lakóút közé illesztett kutya-futtató, ami Bécs hasonló közterjeiben elmaradhatatlan elem,

14. ábra

Puchsbaumplatz,
tereprendezési
Terv. MÓCSÉNYI
MIHÁLY, 1994

15. kép A körsétány
látványa délről

16. kép Sövénybe
rejtett kerítés

17. kép Íves
pergolával határolt
pihenőtér

a Puchsbaumplatzon

ugyancsak ennek a nyírt sövénynek támaszkodik, és annak padjai a konvex ív mentén elhelyezve „szétfelé néznek” a hosszú elnyúlt területen, egy-egy pontra, ahol a kedvenc éppen tartózkodik. A kettős sövény közé pedig be lehetett rejteni a két területrészt előírászerűen elválasztó fémkerítést (16. kép).

Az íves sétánnyal szemben a tér északkeleti sarkában egy másik, ugyancsak kör alaprajzú pihenőtér is létesült. Ennek háttereként és térbeli megtámasztására egy fémszerkezetű pergola szolgál, amely a terv szerint jó 150 m hosszon körülöleli a pihenőhelyet, markánsan látható háromnegyed kört rajzolva a térbe. Meglehető, ez Bécs leghosszabb ívben épített pergolája (17-18. kép).

A pihenőteret átszeli az itt vezetett két, egymást keresztező sétaút, s az így kialakuló felületeket dekoratív növényegyüttesekkel, évelőkkel és alacsony cserjékkel ültetették ki. Az íves pergola mentén pihenőpadok sorakoznak. A körívű sétány és a pergola íve mentén kialakított két pihenőhely tere mintegy „összenéz” és egymásba kapcsolódik a tömb átlója mentén a terület súlypontjába helyezett, átlátható gyepfelületen, ami kedvező térnövelő perspektívát ad mindkét térfélnek.

A kettőzött pihenőhely a tömb területének jó kétharmadát foglalja el és épp a súlyponti részeket. A délkeleti széleken kaptak helyet a játszóhelyek és egy acélszerkezetű kerítéssel lehatárolt sportpálya (19. kép). Ezek mind téglalap

alaprájú területen létesültek és szorosan egymáshoz simulnak, ezzel jó kihasználva a területet. Ennek köszönhetően a Puchsbaumplatzon sincsenek hulladékterületek, minden négyzetméternyi hely a látványt vagy a funkciót szolgálja.

A közkert meglehetősen nagy használati terhelésnek van kitéve. Ennek ellenére az átgondolt kialakításmódnak és a rendszeres fenntartásnak köszönhetően, 15 évnyi tömeges használat után, ma is jó állapotban van, és rendezett, kellemes, helyenként szép környezetű szolgál az itt élőknek.

A három kertet összehasonlítva a stílusra jellemző, összegző megállapításokhoz lehet jutni. Mindhárom kertre jellemző az abszolút racionális terület-kihasználás.

18

20

19

18. kép Pergola a Puchsbaumplatzon, csomópont részlet

20. kép Játsszóhely másszókával

19. kép Játsszóhely a körsétány mentén

Nem csak azért, mert nagy a használat igénye és viszonylag kicsiny a rendelkezésre álló terület, hanem elvből, az ésszerűség okán. Az egyes kerti funkciók tisztaság és konfliktusmentes elhelyezése logikus rendet teremt a térben. Ezzel párosul a markáns és következetes térformálás szándéka, ami különösen jól érvényesül a Baranka kert és a Puchsbaumplatz esetében, míg a Keplerplatz-nál, bár útjában áll a térközépen álló templom óriási tömege, még itt is érződik az erőteljes téralkítás elve a két, egymástól elszakított térrész önálló térkompozíciós megszerkesztésénél. A harmadik közös jellemző a lépték, az arányok jó megválasztása. Közterületen vagyunk ugyan, tömegek által használt közterületen, közös használatú lakókertben, mégis az egyes kertrészeknek sajátos intimitása, csendessége

van, amit gazdagon öltöztet fel az egy-egy exponált helyen alkalmazott dekoratív növényanyag.

A modern kertművészet hosszú és termékeny időszak, a funkcionalizmus kitalálási elvei és erényei köszönnek vissza ezekben a kertekben. A 60-as, 70-es években kialakult formálási módnak a letisztult és sallangmentessé vált modern megjelenése ez. Most, a század fordulót követően, amikor a forma, a látványbeli érdekesség a kerttervezésben is egyeduralgódóvá, olykor modorrá vált, üdítő és tanulságos színfolt a rációra és a funkcióra, mint kiindulási pontra történő figyelmeztetés. Ezek a kertek ezt teszik. S a velünk élő, kortárs kertművészet tipológiájába is beillesztendők, mint sem nem geometrikus, sem nem szabad

formálású, s még csak nem is természet-elvű, hanem érett, késő-funkcionalista alkotások. Úgy tűnik, a kor nem csak a jó bort érleli pazar itallá, a kert is lehet az alkotó korától gazdag.

Kevés szakma büszkélkedhet azzal, hogy 90 éves, alkotóereje teljében lévő emeritus professzora van, aki látogatott előadásokat tart, és fő szakmai tevékenysége, a tájrendezés diszciplínájának fejlesztése mellett, vagy annak nagyon is fontos részeként, kerteket tervez, amik megépülnek és örömet szereznek az ott élő embereknek. Öröm volt végigjárni ezeket az alkotásokat és megismerni őket, látni azokat, akik naponta használják, lakják a magyar kerteket, Mócsényi professzor paradicsom idézeteit, az üzeneteit, tájról, környezetről, növényekről, emberekről. ©

HUNGARIAN GARDENS IN VIENNA

Mihály Mőcsényi has developed several garden designs in the past two decades, in his 70s and 80s. Among these there are four public gardens in Vienna that are perhaps not even well known among Hungarian landscape architects. These open spaces are also Hungarian gardens, though not created for horticultural exhibitions as national gardens. These four gardens are very similar in their public use, but different in their urban context. One of them has already been reconstructed owing to the building of an underground car park. But the three other gardens still exist and even show their original concept and space forms.

BARANKAPARK-HELLERWIESE (BELGRÁDPLATZ)

The 5000 m² large public garden is a typical green island in the intensively built-in urban fabric. The design was made in 1990. The concept reflects a very clear functional system and large-scaled space structure, in spite of the relatively small area. The individual garden spaces offer a great variety of recreational functions without any disturbing conflicts for the users and without leaving any cut-off areas lacking useful functions. Therefore the whole space composition seems very distinct and logical. The reason is the very deliberate approach to creating an open space of high aesthetic value.

KEPLERPLATZ

The urban square is not very ideal for a public garden, as there is a huge neo-baroque church in the middle and even an underground station attracting significant pedestrian traffic across the square. The garden is divided into two main parts practically

surrounding the church and crossed by the pedestrians. Owing to the huge building of the church, the north part of the public garden is deeply shadowed, while the south part is sunny and protected from the wind. Therefore the south side is ideal for playing fields and a sunny resting place with benches. The impractical site and the disturbance of traffic are conquered by a very clean and large spatial formation and brilliant plant usage.

PUCHSBAUMPLATZ

The third public garden is more than half a hectare and it has a regular square form. The park was built in 1994 in the densely built-up living area on the south border of the historic city centre, where a significant Turkish community lives. In spite of the fact that the garden is used very intensively, its present condition is really good owing to not only the level of maintenance, but the original design concept, which reflects again a very logical, practical functional system.

There are important similarities in the conception of the three public parks. The clear, absolute rational land use system of Mőcsényi's public gardens reflects not only the necessity to use every square meter of the given small areas so as to supply the recreational needs, but it also reflects rationality as a core element of the design. All open space functions are given the best place, separated if it is needed. This logical order of functions is combined with a consistent, distinct space forming. And even the scale and the proportions are designed very well. It means that in spite of the mass usage of the public gardens, each of the individual parts can offer intimacy or privacy, while well designed ornamental plantings offer plentiful scenery for the inhabitants.

These gardens are created on the main principles and virtues of functionalism that dominated garden design in a very severe form for a long time, from 1960 till 1980. Nowadays when interesting forms and sceneries rule the concept of garden design, these gardens call our attention on the primary role of rationality and function in garden art. Even so, these gardens can find their place in the systemic order of contemporary garden art. From a stylistic point of view they are neither geometric, nor irregular, nor naturally-formed, but instead represent much more mature, late functionalist creations. ©